

Burger dr., a svájci erdészeti kutató intézet igazgatója, a szakmánk alapvető kérdéseinek tisztázása ügyében kifejtett eddigi sok fáradozást ismertette („*Stand und Ziele der forstlichen Grundlagen-Forschung.*“), Volkart dr. professzor pedig a növények öröklésánának és tenyésztésének az irányelveit foglalta össze kitünően áttekinthető formában. („*Grundzüge der pflanzlichen Vererbungslehre und Züchtung.*“)

Nägeli dr. erdőmérnök, az intézet növényszármazástani kutatásairól számolt be, Etter erdőmérnök pedig Svájc legfontosabb erdőtípusairól adott hiánytalan képet. („*Über die Provenienzforschungen unserer forstlichen Versuchsanstalt.*“ „*Unsere wichtigsten Waldgesellschaften.*“)

Dr. Pallmann professzor az erdőtalaj fogalmát világította meg néhány adattal és fényképpel („*Über Waldböden.*“), végül Leibundgut dr. a korszerű — természettudományi alapokon nyugvó — erdőművelés helyes gyakorlatának az útjaira mutatott rá. („*Über Waldbau auf naturgesetzlicher Grundlage.*“)

A békebeli kiállítású 156 oldalas füzet értékes gyarapodása szakirodalmunknak.

M.

Acta Botanica. II. kötet. (A M. Kir. Horthy Miklós Tudományegyetem Barátainak Egyesülete kiadása, Szeged, 1943.)

Az „Acta Universitatis Szegediensis“ természettudományi osztályának növénytani közleményeiként jelent meg immár 2. kötetével a 102 oldalra terjedő tanulmányosorozat, amely 7 munkát tartalmaz.

Dr. Greguss Pál „A középeurópai *Ericaceae* xylotomiája“ c. értekezése ízelítő az egyesületünk kiadásában legközelebb megjelenő hatalmas munkájából; másik 2 tanulmányában („Megjegyzések *Elise Hofmann: Ericoxylon arborea, Ulmoxylon campestre, Ilicoxylon aquifolium* és *Aceroxylon campestre* meghatározásaihoz“; ill. „Adatok a fűzérkamlói és fűzérkajatai szarmatakorú fakövületek xylotómiai vizsgálatához“) ugyancsak szövettani kérdésekkel foglalkozik, és meggyőző bizonyosságát adja annak, hogy a xylotómia évezredek előtti növényvilágra is fényt tud vetni.

Timár Lajos a Tisza szegedi szakaszán kikötő tutajokra útközben betelepített növényfajokat vette vizsgálat alá, és számukat — ki hinné? — 180-nak találta. *Vajda L.* két értekezéssel szerepel a kötetben („*Hieraciumok a Pareng és Retyezát hegységekből*“ és „*A Centaurea variegata Lam. var. adscendens Bartl.* egy új alakja Erdélyből“), mindkettő Erdély flórájához szolgáltat további értékes adatokat.

Végül Szalay István a Hargita két tőzeglápjában talált virágporelemzését közli.

A kítűnő papírra nyomott szöveget több ábra, táblázat és néhány igen szép parányfénykép teszi teljessé.

M.

HAZAI FOLYÓIRATOK.

A M. Kir. Kertészeti és Szőlészeti Főiskola Közleményei. (IX. évf. 1943.)

2. sz. — *Probockai E.*: Összehasonlító vizsgálatok dughagymákon. — *Wagner J.*: Magyarország hársai. — *Domokos J.*: A kajszinmagvak felhasználásáról. — *Husz B.*: Előmunkálatok a megyei termés-hozamának fokozásához. — *Somos A.*: Adatok a „Turul“ paradicsomfajta ismeretéhez. — *Keöpeczi-Nagy Z.*: Gyümölcsfaínek különböző fejlődési időpontjai.

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye. (78. kötet. 1944.)

3. sz. — *Musil L. dr.*: Korszerű erőművek tervezése.

4. sz. — *Pap F.*: A magyar mérnöki működés és annak határai.

A Műszaki Világ. (VIII. évf. 1944.)

4. sz. — *Pap F.*: A magyar mérnöki működés és annak határai. — *Márkus A.*: A háború után korlátlan lehetőségek felé halad a városépítés. — *Sikorszky I.*: Az ötvenéves iparfelügyelet.

5. sz. — —: Bornemisza Géza ipartügyi miniszter előadásával megkezdődött a Magyar Mérnök- és Építész-Egylet kislakásépítési ankétja. — *E. Brüche dr.*: Százazres nagyítást tesz lehetővé az elektromikroszkóp. — *Oblatt Gy.*: A jövő városa.

A Vadászkutya. (V. évf. 1944.)

2. sz. — *Forti J. dr.*: Kölyökvizslák képességvizsgálata. — *Felix E.*: Vadászkutyák idomítása. — *Szerencsés A.*: A tacsó sokoldalúsága. — *Vas F.*: Ne vadásszunk kutya nélkül! — *Thuróczy T. dr.*: Változó idők, változó divatok és a kutyák. — *G. Lelovich Gy.*: A sólyom, a ló és a kutya.

Az Időjárás. (XLVII. évf. 1943.)

9—10. sz. — *Bacsó N. dr.*: Budapest nyári középhőmérséklete és annak ingadozásai. — *Békeffy J.-né*: Az idei tavasz példátlanul alacsony légnedvessége. — *Dési F.*: A légrétegződés egyensúlyi helyzetéről. — *Bacsó N. dr.*: Magyarország időjárása 1943. július és augusztus havában.

Bányászati és Kohászati Lapok. (LXXVII. évf. 1944.)

4. sz. — *Szalai T. dr.*: Szobráncfürdő hidrológiai viszonyai különös tekintettel a kénhidrogén források vízhozamára. — *Reychman J.*: Lengyel tanulók a selmeci akadémián a XVII. és XIX. században.

5. sz. — *Wietorisz R.*: Fejtési szakmányok. — *Nyiresi-Tichy K.*: „A gömörmezei bányászati kar” 1857-ből való „disz-zászlója”.

Bástyánk. (4. évf. 1944.)

2. sz. — *Szanyi J.*: Kelet—Nyugat. — *Szabados G.*: Erkölcsi forradalom. — *Faller J.*: A Bánya-, Kohó- és Erdőmérnök-hallgatók Ifjúsági Körének multjából (4. közl.). — —: Munyéta.

Fás Tudositó. (III. évf. 1944.)

7—8. sz. — *Unger F. dr.*: Fanagykereskedés üzletköre. — *Földváry L. dr.*: A tölgytalpfa termőterületei.

9—10. sz. — *Kirchmayer Ö.*: Az új fakiserletli állomás. — *Cseh F. dr.*: Generátorfa aprító gép. — *Lengvári Gy. dr.*: A fa átmenetgazdaságban és utána. — *Gerevich G.*: A faipari közműhelyek jövője. — *Nagy A.*: A fakisipar helyzete és jövője az átmenetgazdaságban.

Gazdatisztek Lapja. (XLVIII. évf. 1944.)

3. sz. — —: Vitéz Orsovay Alajos†. — *Klie L.*: Az első uradalmi szövetkezet. — *Benedek D.*: Hibakeresés. — —: Beszámoló a III. Gazdatiszti Továbbképző Tanfolyamról.

Magyar Statisztikai Szemle. (XXI. évf. 1943.)

12. sz. — *Szathmári G. dr.*: Az 1941. évi népszámlálás műveltségi adatai. — *Ghimessy L. dr.*: Magyarország rádióvevőengedélyesei 1942-ben. — *Lelkes I.*: A képszerű statisztikai ábrázolás.

Halászat (XLIV. évf. 1943.)

11. sz. — *Rotarides M. dr.*: Halak gyűjtéséről és megőrzéséről (1. közl.). — *Mika F. dr. és v. Varga L. dr.*: A dunai galóca (1. közl.). — *Uzoni L.*: A legújabb pontyrendelet visszhangja. — *Lukács K. dr.*: A balatoni halászat multjából. (4. közl.).

12. sz. — *Rotarides M. dr.*: Halak gyűjtéséről és megőrzéséről. (2. bef. közl.). — *Mika F. dr. és v. Varga L. dr.*: A dunai galóca. (2. közl.). — *Lukács K. dr.*: A balatoni halászat multjából. (5. közl.).

Kémikusok Lapja. (V. évf. 1944.)

3. sz. — *Erekly K.*: Az elemek harmonikus rendszere. — *Szadányi Z. dr.*: A por, mint ipari ártalom. — *Lintner A. dr.*: Vizsgálatok a műrost nedves szakítási szilárdságának fokozására. (2. bef. közl.).

Kertészeti Szemle. (XVI. évf. 1944.)

3. sz. — *Velich S.*: A gyümölcsfák terméketlensége. — *Csorna A.*: Útfelületek kiképzése. — *v. cs. Szabó I.*: Salátahajtás. — *Aczél M. dr.*: Védekezés gőzöléssel, gázosítással és talajfertőtlenítéssel.

Köztelek. (LIV. évf. 1944.)

6. sz. — *Kalamenovich G.*: A zab termesztése homokon. — *Janák L. és Kochanovszky E.*: Hozzászólás az „Adatok a magyar cukorrépa fajtakérdéshez” című cikkhez. — *Acsády J.* Sertéshízalás cukorrépával. — *Unger E. dr.*: Békés és háborús halászat. — *Ivánkay K.*: Rima Klausing-eke vagy altalajlazító?

7. sz. — *Valádi B.*: Hozzászólás a kapálás és porhanyítás hatásának újszerű magyarázatához. — *Berzsenyi-Janosits L. dr.*: A lencse-bükköny, mint a lencse veszedelmes gyomnövénye. — *Ballenegger R. dr.*: A talaj nyers szerves anyagai. I. — *Pörneczy J.*: A szilótakarmány fogyasztása. — *Szent-Gály G. dr.*: Magyarország legjobb átlagfejesű és legértékesebb tehenészete.

8. sz. — *r — ó*: A parasztság problémája. — *Szemző M.*: Három éven át végzett termesztési kísérlet tavaszi olajnövényekkel. — *Ballenegger R. dr.*: A talaj nyers szervesanyagai. II. — *Ötömösy D. dr.*: Eljárás a sertések alomkiegyenlítetttségének kiszámítására. — *Udvardy M. dr.*: A madarak szerepe a halgazdaságban. — *b. Kulín I.*: Hozzuk rendbe az aratógépeket! — *Somorjai F. dr.*: A takarmánytermesztés fokozása vetésbeosztással.

9. sz. — *—*: Somssich László gróf tiszteletbeli doktorrá avatása. — *Montagh A. dr.*: Gyapottermesztési tapasztalatok a martfői gazdaságban. — *Ballenegger R. dr.*: A talaj nyers szerves anyagai. III. — *Kiss K.*: Hogyan lesz a rossz savanyú fűből ízletes jó takarmány? — *Nagy V.*: Üzemszervezés és üzemvezetés a háborús gazdálkodásban. (1. közl.).

Magyar Méh. (65. évf. 1944.)

3. sz. — *Miskolczy F.*: Mézelő vadnövényeink elemeztetése és a pamutkoró. — *Tamáskó J.*: A méhcsaládok lezárása tavaszi zord időben. — *M. Károly E. dr.*: A mézharmatmész.

Mezőgazdasági Közlöny. (XVII. évf. 1944.)

2. sz. — *br. Diószeghy O. dr.*: Átmenetgazdasági hitelproblémák. — *Farkas G. dr.*: A magyar tejipar az átmenetgazdálkodásban. — *—*: Az újabb talajtani törekvések gyakorlati jelentősége. — *Gébert J. dr.*: Társulati adó a termelő szövetkezeteknél. — *Ho.*: Tanulmányok a kaszás és kapás munkájáról — *M. B.*: A spanyol mezőgazdaság mult évi helyzete. — *—*: A háborús növényvédelem Európában.

Nimród Vadászlap. (V. évf. 1944.)

5. sz. — Klőzel O.: A farkasirtás akadályozói. — Potoczky B.: A vaddisznó-hullásról. — Thuroczy T. dr.: A tenebrosusról. — Dummel N.: Vadvédelmi körzet. — Kovássy K.: Hozzászólás a fogoly felszaporításához. — v. br. Than K.: Fekete gyutacs.

6. sz. — Sóllyom: Téli tünődések. — Turgonyi L.: A kártevők elszaporodása. — Dózsa D.: Kalandok egy Bock-puskával. — B. Holtzer L.: A magas észak sólymairól.

7. sz. — Sóllyom: Csendes elmélkedés. — Fekete I.: Töredékek. — Veress G.: Idényzárás után. — a. Mike Gy. dr.: Mindenki vadászik. — Turgonyi L.: A szárnyas ragadozó irtása.

Technika. (25. évf. 1944.)

2. sz. — Kotsis I.: Munkáslakóházak tervei. — Bronts L.: A gőzmozdony szépségének feltételei. — Jankovich I.: Dés városrendezési kérdései. — Jáky J. dr.: A képlékeny állapotú földtestek nyomás problémáiról. — Varga L.: A rúgózás és a repülőgépek gurulásának stabilítása. — Erdi H. dr. Enyvkötésű köszörülő korongok mechanikai tulajdonságai. — Kövesi P. dr.: Az acélöntvények szilárdsági tulajdonságai nagy hőmérsékleten. — Szalatkay R.: Öntsük-e szobrainkat alumíniumból?

Természettudományi Közlöny. (76. kötet 1944.)

2. sz. — Langer Z.: A só története és bányászata. — Réthly E.: A hegyi betegség. — Neubauer F.: A gázsugarhejtású repülőgép és az új repülőtechnika. — Éhik Gy. dr.: A rénszarvas mint háziállat. — Kilczér Gy.: Üveg megolvadása karcoláskor. — Kieselbach Gy. dr.: A kefir készítése.

Pótfüzetek, 1944. 1. sz. (233.)

Kunfalvi R.: A lavinaveszély hazai vonatkozásban. — Horváth J.: A kolozsvári egyetemi Talajbiológiai Intézet feladatai. — Mester L.: A hisztamin: egy fontos szövet hormon. — Rapaics R.: Rendellenes fajták. — Steiner L.: A földmágnességi vizsgálatokról. — Kieselbach Gy.: A sajt kártevői. — Gaál I.: A hatvani gazdag ősemlős-leletről. — Regős J.: Lisztharmanak ellenálló árpamutáció sugárbehatásra. — R. J. Kromoszómák száma és földrajzi elterjedése. — Regős J.: Kromoszóma-sokszorozás rák okozó anyagokkal. — K. Finály I. dr.: Fémbevonatok előállítása rövidzárlattal. — K. Finály I. dr.: Csomagolóanyagok vízáteresztőképességének vizsgálata. — K. F. I. dr.: Új eljárás a fa elcukrosítására. — K. F. I. dr.: A pektinek kocsonyasítóképessége. — Dudich E. dr.: Meteorológiai vizsgálatok barlangjainkban. — Réthly A. dr.: A harmatképződés példátlan erőssége.

Turista Értesítő. (XIX. évf. 1944.)

2. sz. — Csizik B. dr.: Néhány gondolat a turista bel- és külpolitikához. — Kemény I.: Gondolatok a terepgyakorlatok népszerűsítésére és továbbfejlesztésére. — Kristóf S.: A Szövetség magashegymászó tanfolyama.

Vadászat-Halászat. (XII. évf. 1944.)

3. sz. — a. Balogh A.: Élénk vita a 8x60 Magnum-töltény körül. — g. Lelovich Gy.: Nemessólymok idomításáról. — Péchy-Horváth R.: Mi az állatok téli álma? — p-h-r.: Honnan ered a kutya-macska gyűlölet?

Vadászujság. (IV. évf. 1944.)

4. sz. — *Diczendy P.*: A nyúl vadászat 1944 január hó 31-ig való meghosszabbításának káros kihatása. — *Péchy-Horváth R.*: Emberevő halak. — *Dummel N.*: Libavadászat és a patronhiány. — *Szentlőrinci*: Mesterkedéseim a szarvashívoval. — *Gy. Takách Gy.*: Egy jószándékú gondolat a vadászat érdekében. — *Berényi V.*: Egerjárásos évek és a ragadozók. — *Stankowsky J.*: Hozzászólás „A serétes puska hibái” című cikkhez. — *Aigner Ö.*: A vizsla és annak haszna.

5. sz. — *Szent-Ivány G. dr.*: Anni az eddigi vadászati törvényekből kimaradt. — *Incze L.*: A rókahívás. — *Steinwalter K.*: A vadászpuska.

6. sz. — *Szentlőrinci*: Mentsük meg szarvasállományunkat! — *K. Benkő P.*: Válasz Stankowsky József kir. törvénytörvénykezési fegyverszakértő „Hozzászólására.” — *Sz. Burgyán A.*: Hajtóvadászat farkasra. — *Berényi V.*: Európa ragadozómadarai. — *Csáky S.*: A szarkaveszedelem, a járomszarvas, meg a rossz történet. — *Aigner Ö.*: A vizsla és annak haszna. (2. bef. közl.)

KÜLFÖLDI LAPSZEMLE.

SCHWEIZERISCHE ZEITSCHRIFT FÜR FORSTWESEN. 1944. 2. sz.

Hess: A svájci erdőgazdaság új szempontjai. (Neuere Gesichtspunkte der schweizerischen Forstpolitik.) 33—42. old.

Négy esztendő óta a svájci erdőkből is a rendes évi termelés kétszeresét vágják ki, természetesen tehát, hogy ennek a következményei komolyan foglalkoztatják a szakköröket.

A feláldozott fatöke pótlása céljából a szerző szerint elsősorban belterjesebb gazdálkodásra van szükség, ennek a *szakképzett személyzet további növelése az előfeltétele*. (Pedig Svájcban jelenleg is átlagosan minden 1.500 k. hold erdőre jut egy erdőmérnök!)

Az erdőterületnek a másféle művelésre alkalmatlan talajok befásítása útján történő növelése máris folyamatban van, de a meglévő állományok gondosabb kezelése, a véderdők szigorúbb ellenőrzése, figyelmesebb és takarékosabb használatok, a legelők elkülönítése, fokozottabb feltárás, végül erősebb mértékű vadpatakszabályozás kétségtelenül jelentékenyen növelhetik az erdők teljesítőképességét.

A szerző a többi európai állam adatai és hazája valóságos faszükséglete alapján kívánatosnak tartja, hogy *Svájcnak az erdősültsége legalább 25%-ra emeltessék.*

Bührer: A folyónövedékről. (Vom laufenden Zuwachs.) 42—49. old.

Egyik erdőbirtokossági társulat üzemtervének a felülvizsgálása során kapott adatokkal bizonyítja, mennyire ingadozik a folyónövedék, és milyen nehéz ennek az okát megállapítani.

Eghajlati körülményekkel és mérési hibákkal nem lehet a feltűnő nagy különbségeket magyarázni, és ezért további — részben új területeket felölelő — vizsgálatokra van szükség (pl. a korona vetülete és a törzsátmérő közötti összefüggés felderítésére).

DER DEUTSCHE FORSTWIRT. 1944. 1/2 — 15/16. sz.

Wappes: Alap- és irányelvek a símafenyő tenyésztéséhez. (Grundsätze und Richtlinien für den Anbau der Weymouthskiefer.) 1—2. old.

A Német Erdészeti Egyesület Bonnban tartott közgyűlésén (1943.) egy különbizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására; ennek a munkálatai alapján teszi meg a szerző javaslatát a símafenyő fokozott